

AKTY PRZYJĘTE PRZEZ ORGANY UTWORZONE NA MOCY UMÓW MIĘDZYKRAJOWYCH

ZALECENIE NR 1/2020 KOMITETU CELNEGO UTWORZONEGO NA PODSTAWIE UMOWY O WOLNYM HANDLU MIĘDZY UNIĄ EUROPEJSKĄ I JEJ PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI, Z JEDNEJ STRONY, A REPUBLIKĄ KOREI, Z DRUGIEJ STRONY

z dnia 8 grudnia 2020 r.

w sprawie stosowania art. 27 Protokołu dotyczącego definicji pojęcia „produkty pochodzące” oraz metod współpracy administracyjnej

KOMITET CELNY,

uwzględniając Umowę o wolnym handlu (zwaną dalej „umową”) między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Korei, z drugiej strony, w szczególności jej art. 15.2 ust. 1 lit. c) i art. 6.16 ust. 5,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Art. 27 Protokołu do Umowy dotyczącego definicji pojęcia „produkty pochodzące” oraz metod współpracy administracyjnej (zwanego dalej „Protokołem”) określa procedurę weryfikacji dowodów pochodzenia oraz zadania i obowiązki organów celnych Strony dokonującej przywozu i Strony dokonującej wywozu.
- (2) Unia Europejska i Republika Korei (zwane dalej „Stronami”) stwierdziły, że konieczne jest wspólne rozumienie głównych cech procedury weryfikacji określonej w art. 27 protokołu, jak również poszczególnych etapów tej procedury. Takie wspólne rozumienie powinno leżeć w interesie organów celnych odpowiedzialnych za zapewnienie przestrzegania reguł pochodzenia i służyć zapewnieniu równego traktowania podmiotów gospodarczych podlegających takiej weryfikacji na terytorium każdej ze Stron.
- (3) Komitet Celny jest uprawniony na mocy art. 6.16 ust. 5 umowy do formułowania zaleceń, które uznaje za niezbędne do osiągnięcia wspólnych celów i poprawnego funkcjonowania mechanizmów ustanowionych w protokole. Strony uznały za stosowne, aby Komitet Celny sformułował takie zalecenie na potrzeby wspólnego rozumienia i właściwego wprowadzania w życie procedury weryfikacji określonej w art. 27 Protokołu,

NINIEJSZYM ZALECA:

1. Główne cechy procedury weryfikacji

- 1) Główne cechy procedury weryfikacji określonej w art. 27 są dwójakiego rodzaju: jest to system tak zwanej „weryfikacji pośredniej”, opierający się na wzajemnym zaufaniu organów celnych Stron.
- 2) „Weryfikacja pośrednia” oznacza, że organy celne Strony dokonującej przywozu nie przeprowadzają weryfikacji samodzielnie, lecz przekazują wniosek o przeprowadzenie weryfikacji organom celnym Strony dokonującej wywozu. Weryfikację przeprowadza ta ostatnia, nawiązując kontakt z eksporterem. Wynik weryfikacji jest przekazywany przez organy celne Strony dokonującej wywozu organom celnym Strony dokonującej przywozu. Uzasadnieniem jest to, że organy celne Strony dokonującej wywozu, w której wystawiono dowód pochodzenia (deklarację pochodzenia), są najlepiej przygotowane do weryfikacji tego dowodu ze względu na bliskość eksportera (wiedza na temat działalności i przeszłej działalności eksportera, łatwość dostępu do informacji, znajomość krajowego systemu księgowego, brak barier językowych). W związku z tym do organów celnych Strony dokonującej wywozu należy w pierwszym rzędzie ustalenie, czy dane produkty są produktami pochodzącymi, czy też nie, zgodnie z obowiązującymi regułami pochodzenia.
- 3) „Weryfikacja dowodów pochodzenia” będzie przeprowadzana w oparciu o wzajemne zaufanie organów celnych Stron. „Wzajemne zaufanie” oznacza w tym kontekście, że organy celne Strony dokonującej wywozu powinny dokładnie zweryfikować kwestie podniesione przez organy celne Strony dokonującej przywozu i przekazać wyniki tej weryfikacji organom celnym Strony dokonującej przywozu, która opiera się na wynikach prac przeprowadzonych przez organy celne Strony dokonującej wywozu. Jeżeli jednak organy celne

Strony dokonującej przywozu uznają, że odpowiedź nie jest dostateczna lub że nie pozwala ona na zrozumienie stanowiska wyrażonego przez Stronę dokonującą wywozu, mają one w dalszym ciągu prawo zwrócić się do Strony dokonującej wywozu o dodatkowe informacje. Szczegóły dotyczące tego, jakich informacji może wymagać Strona dokonująca przywozu od Strony dokonującej wywozu, zostały dokładnie omówione w części 2.4.2 (Ustalenia i fakty) oraz 2.4.3 (Dostateczne informacje).

2. Poszczególne etapy procedury weryfikacji

2.1. Złożenie wniosku o przeprowadzenie weryfikacji

- 4) Organy celne Strony dokonującej przywozu mogą złożyć wniosek o dokonanie późniejszej weryfikacji dowodów pochodzenia, jeżeli mają uzasadnione wątpliwości dotyczące:
 - autentyczności dokumentów. Przykład: wątpliwości, czy faktura zawierająca deklarację pochodzenia jest fałszywą fakturą, sporządzoną przez importera lub eksportera w celu skorzystania z preferencyjnego pochodzenia,
 - statusu pochodzenia przedmiotowych produktów. Przykład: wątpliwości, czy produkty spełniają kryteria określania pochodzenia ustanowione w załączniku II do Protokołu (reguły dotyczące konkretnych produktów),lub
 - spełnienia innych wymogów zawartych w Protokole dotyczących dowodów pochodzenia. Przykład: wątpliwości, czy eksporter posiadał lub nadal posiada status upoważnionego eksportera.
- 5) Obok przypadków uzasadnionych wątpliwościami dotyczącymi wymienionych wyżej elementów, organy celne Strony dokonującej przywozu mają możliwość złożenia wniosku o przeprowadzenie weryfikacji spraw wybranych wrywkowo. Dotyczy to przypadków, które nie wchodzą w zakres wymienionych powyżej trzech elementów objętych uzasadnionymi wątpliwościami.

2.2. Przekazanie wniosku o przeprowadzenie weryfikacji

- 6) Organy celne Strony dokonującej przywozu przekazują wniosek o przeprowadzenie weryfikacji organom celnym Strony dokonującej wywozu odpowiedzialnym za weryfikację dowodów pochodzenia. We wniosku należy określić, czy dotyczy on sprawy wybranej wrywkowo, czy jest spowodowany uzasadnionymi wątpliwościami. Art. 27 ust. 3 stanowi, że w stosowanych przypadkach we wniosku podane zostają powody uzasadniające wniosek.
- 7) Wskazanie powodów uzasadniających wniosek pozwala organom celnym Strony dokonującej wywozu na rozpatrzenie wniosku w sposób możliwie najefektywniejszy pod względem kosztów i obciążeń administracyjnych.
- 8) Z drugiej strony, jeżeli organy celne Strony dokonującej przywozu zwracają się z wnioskiem o przeprowadzenie wrywkowej weryfikacji, nie muszą podawać powodu uzasadniającego wniosek.
- 9) Jednak zgodnie z art. 27 ust. 3 organom celnym Strony dokonującej wywozu należy przekazać dowody pochodzenia lub kopie tych dokumentów dotyczących produktów będących przedmiotem wniosku.

2.3. Przeprowadzenie weryfikacji

- 10) W ramach systemu weryfikacji pośredniej weryfikacja dowodów pochodzenia wystawionych przez eksporterów na terytorium Strony dokonującej wywozu leży w gestii organów celnych Strony dokonującej wywozu. Jednakże na podstawie art. 27 ust. 8 (więcej informacji w pkt 2.9 – Wspólne dochodzenie) organy celne Strony dokonującej przywozu mogą, pod pewnymi warunkami, uczestniczyć w procesie weryfikacji na terytorium Strony dokonującej wywozu.

- 11) W przypadku weryfikacji dowodów pochodzenia dostarczonych przez importera organy celne Strony dokonującej przywozu przekazują wniosek o przeprowadzenie weryfikacji organom celnym Strony dokonującej wywozu. Organami celnymi Strony dokonującej przywozu nie zwracają się do importera o uzyskanie od eksportera informacji wyszczególnionych w pkt 2.4.2 i 2.4.3.
- 12) Przepisy art. 27 nie przewidują ponadto możliwości bezpośredniego zwrócenia się organów celnych Strony dokonującej przywozu do eksporterów z wnioskiem o udostępnienie danych lub informacji.
- 13) Przepisy te nie uniemożliwiają jednak importerom i eksporterom obu Stron dokonywania – za obopólną zgodą i na zasadzie dobrowolności – wzajemnej wymiany danych lub informacji oraz przekazywania ich organom celnym Strony dokonującej przywozu. Wymiana lub przekazywanie takich danych nie są obowiązkowe, a odmowa udzielenia informacji nie stanowi powodu dla odmowy preferencji bez przeprowadzenia weryfikacji. Nie jest to część procesu weryfikacji.
- 14) Dowód bezpośredniego transportu złożony w odniesieniu do art. 13 nie jest uznawany za dowód pochodzenia i jako taki nie jest objęty weryfikacją dowodów pochodzenia, o których mowa w art. 27.

2.4. Postępowanie z wynikami weryfikacji

- 15) Organy celne Strony dokonującej wywozu bezzwłocznie informują organy celne Strony dokonującej przywozu o wynikach weryfikacji, w tym o ustaleniach i faktach. W szczególności organy celne Strony dokonującej wywozu jak najszybciej udzielają odpowiedzi na wnioski o przeprowadzenie weryfikacji dotyczącej ważności statusu upoważnionego eksportera.

2.4.1. Środki pomocnicze w komunikacji

- 16) Przekazywanie wniosków o przeprowadzenie weryfikacji i zawiadamianie o ich wynikach, dokonywane między organami celnymi obu Stron, odbywa się za pośrednictwem tradycyjnej poczty. Jednocześnie organy celne obu Stron mogą korzystać ze środków pomocniczych, takich jak poczta elektroniczna, które pozwalają na szybką komunikację i upewnienie się, iż wnioski lub odpowiedzi dotarły do adresata stosownej Strony.

2.4.2. Ustalenia i fakty

- 17) Terminy „ustalenia i fakty” oznaczają, że udzielona przez organy celne Strony dokonującej wywozu odpowiedź na wniosek o weryfikację zawiera pewne szczegóły dotyczące przeprowadzonej przez nie procedury weryfikacji. Zakres „ustaleń i faktów” jest ograniczony do następujących elementów:
 - wniosków dotyczących autentyczności dokumentów, statusu pochodzenia przedmiotowych produktów lub spełnienia innych wymogów Protokołu,
 - opisu produktu objętego sprawdzeniem oraz klasyfikacji taryfowej odnoszącej się do stosowania reguły pochodzenia,
 - oraz
 - informacji na temat sposobu, w jaki przeprowadzono sprawdzenie (kiedy i w jaki sposób).

2.4.3. Dostateczne informacje

- 18) W przypadku weryfikacji wyrywkowej organy celne Strony dokonującej przywozu nie zwracają się do organów celnych Strony dokonującej wywozu o informacje wykraczające poza te wymienione w pkt 2.4.2 (Ustalenia i fakty).

- 19) W przypadku weryfikacji ze względu na uzasadnione wątpliwości organy celne Strony dokonującej przywozu mogą zwrócić się do organów celnych Strony dokonującej wywozu o dodatkowe informacje, jeżeli informacje udostępnione przez organy celne Strony dokonującej wywozu zostały uznane przez właściwe organy Strony dokonującej przywozu za niewystarczające do ustalenia autentyczności dokumentów lub rzeczywistego pochodzenia produktów. Dodatkowe informacje, o które zwraca się Strona, nie mogą wykraczać poza informacje zawarte w poniższym wykazie:
- jeżeli kryterium pochodzenia opierało się na „uzyskaniu w całości” – kategoria mająca zastosowanie (np. zbiory, wydobycie, rybołówstwo i miejsce produkcji),
 - jeżeli kryterium pochodzenia opierało się na metodzie wartości – wartość produktu końcowego oraz wartość wszystkich materiałów niepochodzących wykorzystanych w produkcji,
 - jeżeli kryterium pochodzenia opierało się na zmianach w klasyfikacji taryfowej – wykaz wszystkich materiałów niepochodzących wraz z ich klasyfikacją taryfową (w formacie 2-, 4- lub 6-cyfrowym w zależności od kryteriów pochodzenia),
 - jeżeli kryterium pochodzenia opierało się na wadze – masa produktu końcowego oraz masa wszystkich istotnych materiałów niepochodzących wykorzystanych w produkcie końcowym,
 - jeżeli kryterium pochodzenia było oparte na szczególnym przetwarzaniu – opis tego szczególnego przetwarzania, które nadało danemu produktowi pochodzenie, oraz
 - jeżeli zastosowano zasadę tolerancji – wartość lub masa produktów końcowych oraz wartość lub masa materiałów niepochodzących wykorzystanych do wytworzenia produktów końcowych.
- 20) Jeżeli odpowiedź nie zawiera wspomnianych powyżej dostatecznych informacji, które pozwoliłyby organom celnym Strony dokonującej przywozu ustalić autentyczność przedmiotowych dokumentów lub rzeczywiste pochodzenie produktów, wnioskujące organy celne odmawiają prawa do zastosowania preferencji, chyba że zachodzą szczególne okoliczności (zob. pkt 2.7 Szczególne okoliczności).
- 21) Organy celne Strony dokonującej wywozu nie przekazują organom celnym Strony dokonującej przywozu informacji poufnych, których ujawnienie eksporter uznał za zagrażające jego handlowym interesom. Jeżeli organy celne Strony dokonującej wywozu przedstawią powody nieprzekazania poufnych informacji i udowodnią status pochodzenia towarów zgodnie z wymogami organów celnych Strony dokonującej przywozu, nieujawnienie informacji poufnych nie będzie jedynym powodem odmowy przez organy celne Strony dokonującej przywozu uprawnienia do korzystania z preferencji.

2.5. Termin udzielenia odpowiedzi na wniosek o przeprowadzenie weryfikacji

- 22) W art. 27 ust. 6 zapisano, że wyniki weryfikacji muszą zostać przekazane jak najszybciej.
- 23) W art. 27 ust. 7 zapisano, że Strona dokonująca przywozu powinna co do zasady odmówić uprawnienia do korzystania z preferencji, ale tylko wtedy, gdy spełnione są jednocześnie dwa warunki:
- wniosek o weryfikację został złożony ze względu na uzasadnione wątpliwości,
 - oraz
 - w ciągu 10 miesięcy od dnia złożenia wniosku o przeprowadzenie weryfikacji nie uzyskano odpowiedzi lub odpowiedź nie zawiera dostatecznych informacji, które pozwalają określić autentyczność przedmiotowego dokumentu lub rzeczywiste pochodzenie produktów.
- 24) Przepis ten oznacza, że w przypadku spraw wybranych do weryfikacji wrywkowo Strona dokonująca przywozu nie może odmówić prawa do korzystania z preferencji, nie otrzymawszy odpowiedzi od Strony dokonującej wywozu.

2.5.1. Termin w przypadku weryfikacji wyrywkowej

- 25) Organy celne Strony dokonującej wywozu dołożą wszelkich starań, aby udzielić odpowiedzi na weryfikację wyrywkową w terminie 12 miesięcy. Ponieważ jednak w art. 27 nie określono terminu weryfikacji wyrywkowej, organy celne Strony dokonującej przywozu nie odmawiają preferencyjnego traktowania wyłącznie ze względu na to, że organy celne Strony dokonującej wywozu nie udzieliły odpowiedzi na wniosek o przeprowadzenie weryfikacji wyrywkowej w terminie 12 miesięcy.

2.5.2. Termin w przypadku weryfikacji ze względu na uzasadnione wątpliwości

- 26) W przypadkach wybranych ze względu na uzasadnione wątpliwości Strona dokonująca przywozu odmawia przyznania prawa do korzystania z preferencji w przypadku braku odpowiedzi w ciągu 10 miesięcy od dnia złożenia wniosku o przeprowadzenie weryfikacji, z wyjątkiem szczególnych okoliczności.

2.6. Cofnięcie wyników

- 27) Wyniki weryfikacji mogą zostać w drodze wyjątku cofnięte przez organ celny Strony dokonującej wywozu. Cofnięcie pierwotnej odpowiedzi nastąpi w ciągu 10 miesięcy od daty złożenia wniosku o przeprowadzenie weryfikacji.

2.7. Szczególne okoliczności

- 28) Nawet jeżeli spełnione są dwa wymienione wyżej warunki uzasadniające udzielenie odmowy przyznania prawa do korzystania z preferencji, w art. 27 ust. 7 postanowiono, że przyznanie preferencyjnego traktowania jest nadal możliwe w przypadku wystąpienia „szczególnych okoliczności”.
- 29) Strona dokonująca przywozu ma możliwość uznania, że występują szczególne okoliczności uzasadniające nieudzielenie odmowy prawa do korzystania z preferencji.
- 30) Szczególne okoliczności obejmują przede wszystkim następujące sytuacje:
- Strona dokonująca wywozu nie jest w stanie udzielić odpowiedzi na złożony przez Stronę dokonującą przywozu wniosek o przeprowadzenie weryfikacji, jeżeli:
 - a) wypadki, których przewidzenia nie można w sposób racjonalny oczekiwać od eksportera, takie jak pożar, powódź lub inne katastrofy naturalne, wojna, zamieszki, ataki terrorystyczne, strajk i inne, spowodowały częściową lub całkowitą utratę dokumentów potwierdzających pochodzenie lub opóźnienie w składaniu tych dokumentów; lub
 - b) odpowiedź jest opóźniona z niekontrolowanych powodów, takich jak administracyjne lub sądowe postępowanie odwoławcze prowadzone zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony mimo tego, że zarówno eksporter, jak i organ celny Strony dokonującej wywozu dołożyli należytej staranności w wypełnianiu zobowiązań wynikających z Protokołu,
 - stwierdzono, że wniosek lub odpowiedź na wniosek nie dotarły do miejsca przeznaczenia z powodu błędów popełnionych przez zaangażowane organy,
 - wniosek lub odpowiedź na wniosek o przeprowadzenie weryfikacji nie zostały dostarczone ze względu na problemy w kanale komunikacji (np. zmiana adresu osoby odpowiedzialnej za weryfikację, zwrot poczty z powodu błędów administracyjnych urzędów pocztowych itp.).

2.8. Monit

- 31) Zaleca się, aby w przypadku nieotrzymania odpowiedzi organy celne Strony dokonującej przywozu przesyłały Stronie dokonującej wywozu przed upływem 10 miesięcy monit.

- 32) Jeżeli organy celne Strony dokonującej wywozu nie są w stanie udzielić odpowiedzi w terminie 10 miesięcy, zaleca się, aby przed upływem wspomnianego terminu poinformowały one o tym fakcie organ występujący z wnioskiem, podając szacunkowo, jak długo potrwa procedura weryfikacji i jaki jest powód opóźnienia odpowiedzi.

2.9. *Wspólne dochodzenie*

- 33) W art. 27 ust. 8 postanowiono, że Strona dokonująca przywozu może być obecna przy weryfikacji pochodzenia przeprowadzanej przez organy celne Strony wywozu i że w takim przypadku obie Strony odnoszą się do art. 7 Protokołu w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych w celu wykonania wniosku o uczestnictwo Strony dokonującej przywozu. W takich sytuacjach zastosowanie mają warunki określone w art. 7. W szczególności w art. 7 ust. 4 Protokołu w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych zapisano, że przy dochodzeniach prowadzonych na terytorium Strony dokonującej wywozu obecni mogą być jedynie należycie upoważnieni urzędnicy Strony dokonującej przywozu i że warunki wspólnego dochodzenia są ustalane przez Stronę dokonującą wywozu.

Za Komitet Celny UE–Korea

W imieniu Unii Europejskiej

Jean-Michel GRAVE

Bruksela, dnia 8 grudnia 2020 r.

W imieniu Republiki Korei

PARK Jihoon

Sejong, dnia 8 grudnia 2020 r.
